

виїхали. Це тривожний сигнал для майбутньої демографії — соціальний тиск у мережах може стати бар'єром для повернення мільйонів людей після війни.

Таблиця 1. На яку соціальну дистанцію готові допустити жителі України представників декількох соціальних категорій, %, жовтень 2025 року

% у стовпчику	Біженці за кордоном	ВПО	Українці в окупації	Російськомовні громадяни	Громадяни України російської національності
Члени родини, друзі, сусіди, колеги	47	58	41	47	38
Жителі України	43	40	41	35	30
Гості України	6	1	9	9	11
Не пускав би в Україну	5	1	9	8	21
Разом	100	100	100	100	100
Середня соціальна дистанція	3.6	3.1	3.9	3.6	4.3

Окупація: заручники чи зрадники?

До українців, що залишилися в окупації після лютого 2022-го, ставлення складніше. Дистанція 3.9 свідчить про наявність упереджень у 18% опитаних. Хоча більшість (72%) вважає їх жертвами обставин, існує гострий запит на справедливість.

«Держава має чітко пояснити: хто колаборант, а хто просто виживав під дулом автомата. Відсутність зрозумілої комунікації створює ґрунт для засудження, що критично ускладнить реінтеграцію звільнених територій».

Найбільш хвороблива точка — ставлення до етнічних росіян-громадян України. Індекс 4.3 та 32% ксенофобного ставлення — це результат «перенесеної агресії». Українці, цілком логічно ненавидячи окупантів (індекс 6.5 до росіян-мешканців РФ), підсвідомо переносять це почуття на своїх співвітчизників.

Читайте також: **Скільки ще часу українці готові нести тягар війни - опитування**

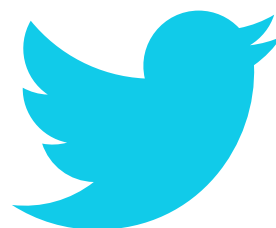
Експеримент з формулюванням:

Коли КМІС запитував про «громадян України російської національності», негатив склав 32%. Але варто було змінити формулювання на «росіяни, жителі України», як рівень ксенофобії злетів до 43%. Сама назва «росіянин» діє як тригер, затьмарюючи факт наявності українського паспорта.

Володимир Паніотто попереджає: «Це нераціональна реакція. Етнічні росіяни захищають Україну в лавах ЗСУ нарівні з іншими. Тільки громадянська ідентифікація, а не походження, має значення для єдності».

Детальний розподіл соціальної дистанції (шкала Богардуса), %, жовтень 2025 року

% у стовпчику	Біженці за кордоном	ВПО	Українці в окупації	Російськомовні громадяни	Громадяни України російської національності
Членів родини	30	36	23	32	22
Друзів	9	9	7	7	6
Сусідів	6	11	8	8	7
Колег по роботі	2	2	3	2	2
Жителів України	43	40	41	35	30
Гостей України	6	1	9	9	11

Не пускав би в Україну	5	1	9	8	21
Разом	100	100	100	100	100
Середня соціальна дистанція	3.6	3.1	3.9	3.6	4.3

Читайте також: **Довіра в умовах виснаження: як змінилися настрої українців наприкінці 2025 року**

Висновки для майбутнього

Україна станом на березень 2026 року — це суспільство з високим запасом міцності, але з виснаженими нервами. Найкраща новина — ми майже повністю прийняли ВПО. Найгірша — ми починаємо «охолоджуватися» до тих, кого війна відкинула за кордон або в тінь окупації.

Єдність — це не відсутність розбіжностей, а здатність не дати їм стати приводом для внутрішньої війни. Наш головний іспит почнеться в день перемоги, коли всі «дистанції» доведеться зводити до нуля.

Олекса Захар для «Аргумент» на основі пресрелізу **КМІС**

Читайте також:

- Для 84% українців територіальні поступки неприпустимі (ОПИТУВАННЯ)
- Настрої українського суспільства: дії влади нервують українців, але немає «капітулянтських» настроїв
- Між українцями і росіянами прірва у ставленні до тирана Сталіна (ОПИТУВАННЯ)
- 79% українців - за закриті кордони, візи та митниці з росією
- 52 відсотки українців вважає, що в школах не варто вивчати російську мову взагалі, - КМІС
- 78% українців вважають, що саме президент відповідальний за боротьбу з корупцією
- Українці вважають що "Слуга народу" у ВР найбільше перешкоджає розвитку держави
- Ми стоїмо перед найскладнішими питаннями. І це не астрофізика

Share 0

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

||

| **НОВИНИ ПАРТНЕРІВ**

РЕКЛАМА

ВІДЕО

Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань - за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com